

Rodzinne ogrody działkowe

Na świecie przez zanieczyszczone powietrze corocznie umiera 3,5 mln osób, w Polsce zagrożonych utratą życia z tego powodu jest co roku około 45 tysięcy osób. Liczba ofiar zatrutego powietrza w naszym kraju jest więc ponad dziesięć razy wyższa niż ofiar wypadków drogowych, w których ginie co roku ponad 3 tys. osób. Jednocześnie Najwyższa Izba Kontroli alarmuje: Polska od lat ma najbardziej zanieczyszczone powietrze w całej Unii Europejskiej. Niestety, mimo znacznych nakładów samorządów na ograniczenie tego negatywnego zjawiska, efekty są raczej marne. Rząd postanowił zatem rozwiązać problem systemowo. 6 października br. prezydent RP podpisał tzw. ustawę antysmogową, która ma na celu ograniczenie szkodliwych substancji w powietrzu. Ustawa ta ma także zastosowanie w stosunku do rodzinnych **ogrodów działkowych**.

AUTOR

Tzw. ustawa antysmogowa to nowelizacja ustawy Prawo ochrony środowiska – aktu, który już od dawna był wyczekiwany przez ekologów. Jak bowiem wskazują badania poziomy stężeń szkodliwych substancji w powietrzu znacznie przekraczają normy. Najgorsza sytuacja jest na południu Polski. W ubiegłym roku w Krakowie dopuszczalne poziomy zanieczyszczeń powietrza były przekroczone aż przez 150 dni w roku (!). Inne miasta też nie mają się czym pochwalić. Nowy Sącz – 126 dni, Zabrze i Gliwice – 125 dni, Katowice – 123 dni. Warto się zastanowić czy naprawdę chcemy oddychać takim powietrzem.

Dlaczego powietrze jest zanieczyszczone?

Przyczyn zanieczyszczeń powietrza jest wiele. Wśród nich są zanieczyszczenia komunikacyjne, które stanowią aż 63 procent wszystkich zanieczyszczeń. Dotyczą one jednak głównie dużych miast. Z kolei najpowszechniejszym problem są zanieczyszczenia pochodzące z pieców przydomowych i lokalnych kotłowni węglowych. I to w tym zakresie tzw. ustawa antysmogowa kładzie największy nacisk, dając samorządom szerszą paletę narzędzi do walki z zanieczyszczonym powietrzem. Od teraz będą mogły narzucać wymagania emisyjne wobec kotłów i pieców na węgiel oraz decydować z jakich paliw można korzystać i w jakich rodzajach instalacji.

Do przyczyn wysokiego stężenia szkodliwych substancji w powietrzu przyczynia się również spalanie, zarówno odpadów roślinnych, jak i śmieci. Ta niewygodna sprawa niestety dotyczy także rodzinnych ogrodów działkowych. Lokalne gazety regularnie donoszą o sytuacjach spalania na działkach. Nie jest to jednak problem regionalny, bowiem dotyczy on ogrodów w całej Polsce.

Spalanie w ROD a prawo

Działkowcy są środowiskiem przyjaznym przyrodzie, które dobrze żyje ze społecznością lo-

kalną. **Polski Związek Działkowców** pokłada zatem nadzieje, że incydenty spalania do jakich dochodzi w ROD wynikają jedynie z nieznaności prawa i alternatywnych metod pozbywania się odpadów, a nie ze złej woli. Warto zatem wiedzieć, że spalania odpadów zakazuje ustawa o utrzyma-

niu czystości i porządków w gminach. Osoba, która spala odpady zielone, liście, gałęzie w **ogrodzie działkowym** może zostać ukarana mandatem w wysokości do 500 zł lub grzywną 5000 zł. Natomiast art. 191. ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach mówi: Kto wbrew przepisowi art. 155,

termicznie przekształca odpady poza spalarnią odpadów lub współspalarnią odpadów podlega karze aresztu lub grzywny. Co więcej, całkowity zakaz spalania odpadów i resztek roślinnych jest zapisany również w regulaminie ROD uchwalonym 1 października br., którego każdy działkowicz

powinien przestrzegać. Nowy regulamin ROD wchodzi w życie 1 stycznia 2016 roku.

Zakaz spalania w ROD jest też uwzględniony w prawie miejscowym większości gmin. Jego przestrzeganie kontroluje straż miejska, która w razie jego złamania może nałożyć na działkowca mandat. Jeśli jednak Twoja gmina nie wprowadziła tego zakazu, nie pozwala Ci to na spalanie w ROD – jak już wspomniano – zakazują tego bowiem przepisy szczegółowe, czyli regulamin ROD.

„Problem spalania na działkach staje się wyjątkowo trudny dla ROD, dlatego że mimo uchwał samorządów lokalnych, regulaminu ROD oraz działalności informacyjnej Związku w wielu **ogrodach działkowych** w okresie wiosennym i jesiennym, ale też i letnim spalają resztki roślinne i wszystkie odpady, które są na działkach, w tym produkty wysoce trujące, jak opakowania po środkach ochrony roślin czy butelki po wszelkiego rodzaju płynach. Wszystko to powoduje, że u ludzi, którzy doświadczają skutków takiego spalania, a w szczególności mieszkańców okolicznych osiedli i kierowców rodzi się negatywna ocena **ogrodów działkowych**” – pisze Krajowa Rada **Polskiego Związku Działkowców** w komunikacie w sprawie tzw. ustawy antysmogowej.

Komu przeszkadza spalanie na działkach?

Spalanie w rodzinnych **ogrodach działkowych** nie tylko zagraża bezpieczeństwu innych działkowców i zabija mikroorganizmy. Dym, który wydziela się w jego trakcie, jest powodem dyskomfortu okolicznych mieszkańców pobliskich osiedli i kierowców dróg przebiegających wzdłuż ogrodów, a także innych działkowców. Należy podkreślić, że spalanie w ROD niszczy również dobrą opinię PZD i działkowców jaką cieszą się oni wśród władz samorządowych i mieszkańców sąsiadujących z ROD. Spalanie w ogrodach budzi niepotrzebną niechęć wobec całego środowiska działkowego. To przykre, w szczególności, że jak tej pory działkowcy są po-

Łkowie wolne od dymu

strzegani jako ludzie pozytywnie zakręcenii na punkcie ekologii z olbrzymim szacunkiem do ziemi i płonów jakie ona daje. Nie warto zatem psuć ich wizerunku przez spalanie w ROD, tym bardziej, że jest tyle możliwości pozbywania się zbędnych odpadów.

Zwraca na to uwagę Krajowa Rada PZD w komunikacie w sprawie tzw. ustawy antysmogowej: „Często niezadowolone [okolicznych mieszkańców ROD – red.] wyraża się w apelach do władz miasta, aby ostro krytykowały takie zachowanie działkowców. Nie raz nawet padają propozycje, aby władze samorządowe całkowicie zlikwidowały ogrody działkowe. Płynie stąd wniosek dla całego Związku, Krajowej Rady, okręgowych zarządów, a przede wszystkim zarządów ROD i samych działkowców, aby zaprzestać działań, które przyczyniają się do skażenia środowiska. Zarządy ogrodów powinny zwrócić na to szczególną uwagę i egzekwować postanowienia regulaminu w tym zakresie. Działkowcy natomiast powinni mieć świadomość, że spalając działają nie tylko na własną szkodę, ale przede wszystkim na szkodę całej społeczności działkowej w Polsce”.

Kompostowanie – sprawdź jakie to proste

Najlepszym sposobem, a także najbardziej pożytecznym na pozbycie się odpadów roślinnych, jest założenie na działce własnego kompostownika. Uwaga – jest to także obowiązek działkowca zapisany w regulaminie ROD. Nawet jeżeli jesteś młodym działkowcem i Twoja wiedza o gospodarowaniu

na działce jest niewielka nic nie stoi na przeszkodzie by podjąć wyzwanie i założyć własny kompostownik. Z radą śpieszy Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców, która wydała broszurę o kompostowaniu. Każdy działkowiec może ją nabyć bezpłatnie w okręgowych zarządach i w zarządach ROD. Jest ona także dostępna na stronie pzd.pl w zakładce wydawnictwa – broszury. Dowiesz się z niej krok po kroku jak założyć i prowadzić kompostownik. Jeśli ta wiedza wciąż będzie dla Ciebie niewystarczająca możesz zwrócić się z prośbą o poradę do inspektora ds. ogrodniczych w Twoim okręgu bądź do bardziej doświadczonego działkowca w Twoim ogrodzie. Polecamy również lekturze miesięczniki - Działkowiec i Mój Ogródek, które pełne są cennych rad związanych z uprawą działki.

Czyste powietrze dla nas wszystkich

Do 2020 roku na wszelkie działania z zakresu poprawy jakości powietrza rząd przeznaczy 12 mld zł. Lwia część tych środków pochodzi z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, wojewódzkich funduszy oraz Unii Europejskiej. Nowa tzw. ustawa antysmogowa daje nadzieję na zmiany. Dużo jednak zależy od postawy każdego z nas, bo wielkie zmiany zaczynają się od tych małych. Warto chociażby zacząć od zaprzestania spalania w rodzinnych ogrodach działkowych i na prywatnych działkach. Każdy z nas przyczynia się do tego, aby powietrze było czystsze!

AD

